

Arhiv Bos. krajine B. Luka

ABK 209-015-132

BIBLIOTEKA KOZLIČIĆ

I-1/1

15.

Dne 12. februara 1982. godine drug Viktor ŠILIPETAR, kapetan I klase u penziji, u svom stanu u Nazorovoj 9, 52000 Pula, dao je slijedeću

I z j a v u:

u vezi revolucionarnog djelovanja u RM bivše Jugoslavije:

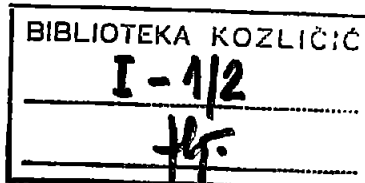
"1. U mašinskoj podoficirskoj školi bivše Jugoslavije bio sam od 1924. do 1926. godine, kada sam je i završio. 1927. god. išao sam na podmornički tečaj, a već 1928 kao podoficir podmorničar ukrcan sam na podmornicu Nebojša na kojoj sam bio sve do 1936. godine. Te godine sam se s podmornice iskrcao obzirom da sam bio premješten u hidroplansku u Kumbor, u kojoj jedinici sam ostao sve do 1939. godine. Odatle sam premješten na Ohrid, gdje sam ostao do kapitulacije bivše Jugoslavije. U aprilskom ratu 1941. godine bio sam zarobljen, ali sam se ipak ubrzo vratio kući. U Kalnički odred sam stupio 23.08.1943. godine i u njemu bio do februara 1944. Tada sam, naime, premješten u RM NOVJ, zbog čega sam otišao na otok Vis. Na visu sam ukrcan na Sitnicu kao mašinar i u toj funkciji sam ostao sve do oslobođenja Splita. Kad se Split oslobodio premješten sam u Komandu RM NOVJ, gdje sam ostao sve do 1946. god. Zatim sam iznova postao podmorničar obzirom da sam bio primio podmornicu Nebojša po narednju admirala Černiya, i s tom podmornicom doplovio do Tivta. 1956. godine sam penzionisan u činu kapetana I klase.

2. U RM bivše Jugoslavije bio sam električar - podoficir na podmornici Nebojša. Do 1941. godine došao sam do čina vodnika - narednika II klase.

3. Dok sam bio u RM bivše Jugoslavije nisam u stvari ni znao što je to komunizam - izuzev što mi je bilo poznato da je to najstrože zabranjeno i da su komunisti rigorozno kažnjavanji i proganjani.

Ako je koji podoficir bio malo načitaniji već je po tome bio sumljiv. Inače su podoficiri vrlo loše stajali s oficirima. Ako se neki podoficir radi nečeg nije svidao kojem oficiru ovaj ~~xxx~~ bi ga proglašavao sumljivim (ali i komunistom nerijetko, ili barem lijevo orjentiranim) i tako ga udaljavao, odnosno uklanjao.

Inače je procedura protiv komunista ili pak svih onih koji su u tom pravcu bili sumljivi bila slijedeća: iznenada bi doplovio neki od minolovaca koje smo mi znali "Mi - ma - mu" jer su svi imali ime s početnim glasom "M". Na minolovcu bi došao sudija iz Beograda. Brod bi pristao uz molo u blizini određene podmornice na kojoj se nalazio jedan ili više sumljivaca. ~~Posada~~ Posada podmornice bi bila pozvana na podmo-

rnicu i tu čekala. Onda bi sudija poznao na minolovac određenog čovjeka koji bi poslije toga bio odveden. Tom bi čovjeku u međuvremenu premetnuli sve lične stvari u škafetu, ali i na drugim mjestima, i ako je bilo što sumljivog među njima to bi zaplijenili.

Sjećam se na primjer slučaja druga Mome TEŠIĆ-a, danas p.pukovnika u penziji, koji je bio također podoficir na podmornici. Drug Černy Josip, danas admiral u penziji a na podmornici RM bivše Jugoslavije oficir, pitao je Tešića gdje je ovaj bio sakrio literaturu komunističkog sadržaja. Tešić mu je odgovorio da je bio sakrio u ventilaciji podmornice, *u njegovoj kabini - tako mi je pričao Tešić' nakon oslobođenja.*

4. Sjećam se druga BILOH Kazimira koji je također bio narednik na podmornici i vrlo idejno napredan. Koliko sam obaviješten posebno je bio proganjan za tzv. NDH.

5. Sjećam se također i druga Stjepana ŽARKOVIĆ-a, podoficira na podmornici Nebojša, koji je bio osuđen 1929. ili 1930. god. kao komunista, ali mi nije poznato da li je u to vrijeme odista i bio komunista.

6. Poznat mi je slučaj s drugom LESKOVAR-om, koji je bio ukrcan na Hrabrom. On je uhapšen radi komunističkog djelovanja. Čuli smo da se pri sprovođenju brodom prema zatvoru objesio.

7. Događaji na krstarici Dalmacija iz 1933-1935 godine ostali su mi nejasni. Naime, tamo su se narednici bili nešto pobunili, zbog čega je došao sudija na brod. Pokupio ih je, ali se među nama podoficirima s podmornice nikada nije saznalo zašto ih je pohapsio, odnosno zbog čega su se ti narednici bili pobunili, i što je poslije s njima bilo.

8. Drug KOZAR je također bio idejno vrlo napredno orjentiran - mislim da je bio na Hrabrom kao narednik. On i drug Josip KOPINIČ, također narednik, zajedno su otišli - napustili RM ~~xxx~~ bivše Jugoslavije negdje 1934. ili 1935. godine.

Čini mi se da su drugovi Kopinič, Leskovar i Kozar bili ista klasa podoficirske škole - sva trojica su se međusobno znala.

9. Od mornara komunista znam jedino druga Stevu KOJIČIĆ-a (Crnogorac), koji je po odsluženju mornarskog roka ostao u RM kao kadrovski podoficir.

10. Za sve naprijed navedene drugove saznao sam da su bili lijevo orjentirani ili pak komunisti (izuzev Leskovara, Kopiniča i Kozara) tek poslije rata tj. po oslobođenju. Naime, među komunistima i svim ljudima s naprednim idejama bila je maksimalna konspiracija jer ih je i najmanja sumnja mogla odvesti na robiju - upravo se stoga nikada ništa nije moglo saznati. To je i bio razlog da sam za druga Kojičića tek

poslije oslobođenja saznao da je bio komunista još dok je bio u RM bivše Jugoslavije. To mi je poslije rata saopćio Leontić.

No, ipak se tu i tamo događalo da se netko od takvih ljudi i nehotice oda. Rekao bi riječ dvije više što je redovito završavalo hapšenjem i zatvaranjem obzirom da je došnika bilo svugdje.

11. Drugove Krunoslava LEONTIĆ-a i Karla ROJC-a nisam poznavao dok sam bio u RM bivše Jugoslavije obzirom da su oni bili 18 a ja 10 klasa podoficirske. Za njihov partijski rad saznao sam poslije II svjetskog rata od druga Leontića, danas kfr. u penziji.

12. Za druga Antu ŠURAN-a znam također da je završio podoficirsku školu tamo negdje oko dvadesete klase tj. 1937. ili 1938. godine. Mislim da je do kapitulacije dogurao do narednika. Sjećam ga se još kao dječaka. Njegov otac je u Tivtu imao gostionicu."

Naprijed navedeni sadržaj izjave upotrijebit će se u naučnom istraživanju revolucionarnog pokreta u RM bivše Jugoslavije, rezultati kojeg istraživanja će se publicirati.

IZJAVU DAO:

Viktor ŠILIPETAR

Viktor Šilipetar

IZJAVU UZEO:

Mithad KOZLIČIĆ

Mithad Kozlić

Arhiv Bos. krajine B. Luka

ABK 209-115-132

HIBITANE® — OPSTETRIČKA KREMA — posebno se
preporučuje u ginekologiji i opstetriciji. Ne
nadražuje kožu ni vaginalnu sluznicu.

IZ RAZGOVORA S U. ŠILIPETROM

14. 02. 82.

Žarković je bio zatvoren kao komunistar.
Sudski pukovnik Marinković je ga pritvo-
rio i vodio postupak. Žarković — to bilo
1929, on 9 iclata.

Žarković je, kao i drugi drugi poro
pritvaran u Moruanicku komandu u
Tivtu gdje je saslušavan do suđenja,
poslije suđenja bi se vraćao, pa i
njemu, zatvoren u RM, ju bio tag.

BIBLIOTEKA KOZLIČIĆ

I-3/1

h-

Arhiv Bos. krajine B. Luka

ABK 209-115-132

h-

(MITHAD KOZLIČIĆ, s.r.)